



AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI  
Avdelningen för humaniora

---

# Once upon a time

En studie om hur Disneyprinsessor har porträtterats över tid i  
Disneyfilmer

Zainab Abduljalil

2019

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp  
Medie- och kommunikationsvetenskap  
Kommunikationsprogrammet: Inriktning kommunikatör  
Medie- och kommunikationsvetenskap (61–90) 30 hp

Handledare: Mathias Sylwan  
Examinator: Per Vesterlund

---



## Abstract

The purpose of this paper is to investigate how Disney princesses have been portrayed and how has it changed over time. I watched nine Disney films with a total of nine different princesses. I wanted to see if there are any stereotypical roles that fit in with female Disney princesses and also wanted to see when this change took place over how they were portrayed in the meantime. As a method, I have used qualitative content analysis. I chose different properties and categories that I was looking for in the movies. These categories and properties contain different stereotypical characters and chores that the princesses perform in their homes. This study has used the theories stereotypes and earlier research by Disney Princess. The conclusion was that there was a clear difference between the older and newer films. In the first films, the princesses only dreamed of finding their dream prince, but in newer films she had other goals and dreams than finding a man. The princesses in the first films were very stereotypical women and in newer films the princesses are braver and more independent.

Nyckelord: Disney, stereotyper, kön, prinsessor. Porträttering

## Innehållsförteckning

<b>1. INLEDNING</b> .....	<b>6</b>
<b>2. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR</b> .....	<b>8</b>
<b>3. MATERIAL OCH URVAL</b> .....	<b>9</b>
<b>3.1 PRINSESSFILMERNÄ</b> .....	<b>9</b>
Snövit och de sju dvärgarna (1937).....	9
Askungen (1950).....	10
Törnrosa (1959) .....	10
Den lilla sjöjungfrun (1989).....	10
Skönheten och odjuret (1991).....	10
Prinsessan och grodan (2009) .....	11
Trassel (2010) .....	11
Modig (2012) .....	11
Frost (2013).....	11
<b>4. METOD OCH METODDISKUSSION</b> .....	<b>12</b>
<b>5. KVALITATIV INNEHÅLLSANALYS</b> .....	<b>13</b>
<b>6. TEORI</b> .....	<b>14</b>
<b>6.1 VAD ÄR GENUS?</b> .....	<b>14</b>
<b>6.2 BEGREPPEN KÖN OCH GENUS</b> .....	<b>15</b>
<b>6.3 STEREOTYPER</b> .....	<b>16</b>
<b>6.4 DJURFABLER</b> .....	<b>16</b>
<b>6.5 UNDERSAGOR</b> .....	<b>16</b>
<b>6.6 HUSDJURS BIOGRAFIER</b> .....	<b>17</b>
<b>7. TIDIGARE FORSKNING</b> .....	<b>18</b>

<b>7.1 DISNEYS KVINNLIGA KÖNSROLLER: FÖRÄNDRINGEN AV MODERN KULTUR.....</b>	<b>18</b>
<b>8. ANALYS .....</b>	<b>23</b>
<b>8.1 SNÖVIT OCH DE SJU DVÄRGARNA .....</b>	<b>23</b>
<b>8.2 ASKUNGEN .....</b>	<b>24</b>
<b>8.3 TÖRNROSA .....</b>	<b>25</b>
<b>8.4 DEN LILLA SJÖJUNGFRUN .....</b>	<b>25</b>
<b>8.5 SKÖNHETEN OCH ODJURET .....</b>	<b>26</b>
<b>8.6 PRINSESSAN OCH GRODAN .....</b>	<b>26</b>
<b>8.7 TRASSEL .....</b>	<b>27</b>
<b>8.8 MODIG .....</b>	<b>28</b>
<b>8.9 FROST.....</b>	<b>28</b>
<b>8.9.1 ANNA .....</b>	<b>28</b>
<b>8.9.2 ELSA .....</b>	<b>29</b>
<b>8.10 SAMMANFATTNING AV RESULTATET OCH ANALYS .....</b>	<b>30</b>
<b>9. DISKUSSION .....</b>	<b>31</b>
<b>10. SAMMANFATTNING OCH SLUTSATS .....</b>	<b>34</b>
<b>11. FÖRSLAG PÅ FORTSATT FORSKNING .....</b>	<b>35</b>
<b>REFERENSER .....</b>	<b>36</b>

## 1. Inledning

Från och med början har Disney påverkat livet för vuxna och barn, och tar dem långt ifrån kungariket och magiska världar som är fulla av prinsessor, pratar med djur och glada låtar. Disney har en enorm inverkan på underhållningsindustrin, och fortsätter bara att växa större och utökar sitt inflytande från filmer, kläder, spel och leksaker. Disney har funnits i över 80 år, och under den tiden har de spelat en roll i hur samhället visar könsroller. Eftersom modern kultur går igenom förändringar, kan Disney också ses som gör förändringar i hur de representerar deras karaktärer, särskilt kvinnor (Barber 2015).

Redan på 1920-talet sågs kvinnor som barn och skulle stanna hemma, och kvinnans roll har ifrågasatts och kämpat sedan dess. Kvinnor kämpade sedan för jämlikhet började utmana de traditionella normerna och förväntningarna hos kvinnor och deras könsroller på 1920-talet. Kvinnornas rörelse fortsatte att växa, särskilt av det 19:e ändringsförslaget, vilket gav kvinnor rätt att rösta, Ibid (F).

Början på 1930-talet i USA hamnade i ekonomisk krisperiod, på grund av den ekonomiska krisen runt om i världen. Denna svåra krisen orsakade för amerikanska medarbetare och bönder att lämna sina jobb och hem. Under senare delen av 1930-talet började ekonomin stiga, men det fanns ingen förbättring innan USA gick in i andra världskriget, Ibid (F).

Kvinnans roll påverkades av den ekonomiska krisen, där kvinnorna fick stanna hemma och ta hand om sina män och sina barn. Kultur och samhälle har förstärkt detta stigma och sagt att arbetande kvinnor är icke amerikanska och har stulit jobb från män som försörjer sina familjer. Under och efter kristiden skapades ett porträtt av kvinnor som var en trogen mamma som ägnade all sin tid och ansträngningar för vård av sin familj utan att få betalt för det. Tanken att kvinnor har varit hemmafruar har inte bara visats av människor i samhället utan har blivit förstärkt av en exemplifierande avbildning i media, Ibid (F).

Både könsrollerna av man och kvinna är mycket framträdande i Disneyfilmer. Den stora förändringen i Disneys hela historia var skildringen av kvinnliga karaktärer. Skildringen av Disney prinsessor är den stereotypa flickan som hamnar i svårigheter eller i fara. Detta kan ses i Disneyfilmer som Askungen, Snövit och Törnrosa, Ibid (F).

Disney bolaget är grundad av Walt Disney och, har fått en stor uppmärksamhet från början när bolaget grundades 1930-talet tills när grundaren avled 1966 (Wasko 2001: 6). Efter Walt Disneys död så lever hans namn kvar med filmerna, och uppmärksammas än idag. Mickey Mouse var den första figuren som Walt Disney uppfann åt Disney bolaget, som sedan blev den en stor succé år 1928. Disneys första långa animerade film var Snövit och de sju dvärgarna år 1937 som sedan efter blev bolaget större och växte alltmer. Disneys bolag fortsatte att producera filmer och succén var ett faktum. Disney har starkt kritiserats genom åren för att dra nytta av stereotyper och bilder för att undertrycka kvinnor i deras filmer. Kvinnor porträtteras som svaga, gamla och okunniga att vara osjälvständiga i Disneyfilmer (Wasko 2001: 9, 15, 132)

Genom filmhistorien har det varit en stor del av män som har stått bakom det mesta av filmskapandet, vilket har gjort att filmerna är framställda ur den manliga synvinkeln (Thornham 1999: 14). I filmer brukar man se ofta att kvinnans roll byggs på hennes beteende och utseende, och hur hon ska bete sig framför männen. Därför skapar kvinnan problem för män för att vara sexig. Även när vi ser kvinnan ha en huvudroll i en film så ser man att kvinnan är hjälplös eller i fara, och det är de mesta roller som vi brukar se kvinnor ha i filmer (Thornham 1999:19). Många regissörer använder hela tiden samma gamla stereotyper av könsroller, och det måste ändras för att möjliggöra mer moderna könsroller istället. Man skulle kunna öppna en helt ny filmvärld om man ändrade stereotyperna som används i filmer (Thornham 1999: 14, 19).

## 2. Syfte och frågeställningar

Jag har undersökt hur prinsessorna med en huvudroll i olika Disneyfilmer porträtteras, och hur det har förändrats genom tid. Jag har undersökt om de stereotypa rollerna av kvinnliga prinsessors huvudroll i olika Disneyfilmer, och om man kan urskilja vissa egenskaper och beteenden hos prinsessors huvudroll. Jag har även undersökt hur förändringen har sett ut över tid.

Jag tycker att det är ett stort samhällsproblem om hur könen kommuniceras i Disneyfilmer. Detta ämne är spännande att utforska för att många generationer har vuxit upp med Disneyfilmer och har blivit influerade av dem genom åren, och vi är bekanta med hur kvinnors roller i media kommuniceras och hur de ska överensstämma med normerna. Samhällets normer återspeglas i Disneyfilmer och Disneyfilmer bekräftar dessa normer som vi följer i vårt samhälle, exempelvis kan man se detta genom Disneyfilmer. Det är även intressant att utforska om hur rollerna har förändrats med samhällsutvecklingen.

Jag har valt nio Disneyfilmer och diskutera hur de könsrollerna porträtteras i dessa filmer Sedan ska jag kunna dra slutsatser kring hur de har porträtterats genom åren. Som metod tänker jag använda en kvalitativ innehållsanalys för att få svar på mina frågor. Jag kommer även att använda tidigare forskning och teorier inom Disney, genus och stereotyper.

Syftet med denna studie är att undersöka hur kvinnliga prinsesshuvudroll har porträtterats i Disneyfilmer under åren från 1937 till 2013.

Frågeställningar:

- Vilka stereotypa roller finns det av kvinnan i de Disneyfilmer med prinsessans huvudroll som har valts?
- Hur har porträtteringen förändrats genom åren av de kvinnliga prinsesshuvudrollerna?



### 3. Material och urval

I denna uppsats har några avgränsningar gjorts i urvalet. Jag fokuserade mest på tecknade Disneyfilmer och inte på djurfilmer eller spelfilmer som Disney har gjort. Alla filmer där karaktärer är avbildade som djur eller andra föremål har valts bort som exempelvis Toy story och Robin Hood. Filmer med en manlig huvudroll har också tagits bort, som exempelvis Aladdin då filmen handlar om honom som huvudroll och inte prinsessan Jasmine. I de utvalda filmerna ligger fokus på en tonårsflicka eller en ung vuxen kvinna, även om hon inte är en riktig prinsessa, men kommer att förbli eller fortfarande anses vara Disney prinsessa.

Det första man ska göra när man skriver en studie är att göra en avgränsning i population Østbye (2004: 219). I urvalet har det valts nio filmer och nio prinsessor. Att dessa rollspelare valdes beror på att jag definierar dem som Disney prinsessor. Det som gör dem till prinsessor enligt mig är det när de har kungligt blod, eller att de gifter sig med en prins och därför blir de till en prinsessa. Just dessa nio prinsessor har valt är för att de är kända prinsessor som har blivit klassiska sagor som berättas för barn. Att få bra resultat från just dessa filmer är för att redan från Snövit och de sju dvärgarna som är skapad från 1930-talet där det var en äldre samhällskultur som hade normer att följa, tillskillnad från Frost som är gjord på 2000-talet ur en modern samhällskultur där det är enkelt att bryta mot normerna.

Här kommer det en kort sammanfattnings handling om de nio Disneyfilmer som jag har valt.

#### 3.1 Prinsessfilmerna

##### Snövit och de sju dvärgarna (1937)

Snövit är den vackraste människan i kungariket, som även förklaras som vackrast av den magiska spegeln som hennes styvmor har. Snövit rymmer in i skogen då när hennes avundsjuka styvmamma försöker att döda henne. I skogen blir hon vän med de sju dvärgarna som hon flyttar in hos. Men när hennes styvmamma lurar snövit med ett förtrollat äpple, kan bara en äkta kärleks kyss rädda henne.

## Askungen (1950)

Filmen handlar om en flicka som kallas Askungen. Efter Askungens pappas bortgång fick hon bo tillsammans med sina styvsystrar och styvmamma. De är jätteavundsjuka på Askungen och önskar inte det bästa för henne, på grund av hennes utseende. Askungen fick leva som en slav för sin styvmamma och hennes två döttrar. Kungen bestämde sig en dag att hålla en bal där alla unga flickor i landet var inbjudna, men Askungen tvingades stanna hemma och göra klart sysslor. Med hjälp av Askungens djur och en god fe försöker hon ändå ta sig till balen.

## Törnrosa (1959)

Kungafamiljen födde en dotter, Aurora. Kungen och drottningen håller en fest för att ära Aurora. Många människor kom för att fira den lilla prinsessan och däribland kom de tre goda feer för att ge henne gåvor. Sedan kom den onda fen för att hämnas för att hon inte blev inbjuden. Hennes hämnd var en förbannelse över Aurora som lyder på att när Aurora fyller sexton år kommer hon att sticka sig på en spinnrock och dö. Lyckligtvis ändrar en av de goda älvorna förtrollningen så Aurora kommer somna och att det enda sättet att väcka henne från hennes sömn är en sann kärleks kyss.

## Den lilla sjöjungfrun (1989)

Filmen handlar om den olydiga 16-åriga sjöjungfrun Ariel som drömmer om att bo på land. På ett av hennes besök på ytan, som är förbjudet av hennes verifierande far, King Triton, faller hon för en mänsklig prins. Ariel bestämmer sig att vara med sin nya kärlek, och gör ett farligt avtal med havshäxan Ursula för att bli människa i tre dagar. Men när planerna går fel för Ariel, måste kungen Triton rädda sin dotter genom att göra det hotfulla kravet.

## Skönheten och odjuret (1991)

Filmen handlar om en ung självisk prins som får en förbannelse över sig av en trollkvinna som förvandlar honom som hans fula insida, ett odjur och hans tjänstefolk på slottet förvandlas till hushållssaker. För att bryta förbannelsen måste odjuret bli älskad av en annan människa innan förtrollade rosen tappat alla sina blad, annars är odjuret dömd att leva som ett odjur hela sitt liv. Efter flera år senare råkar Maurice uppfinnaren komma till slottet och blir en fånge av odjuret, men sedan kommer Maurice dotter för att rädda sin far och byter sig själv i hans plats där hon blir en fånge av odjuret.

### Prinsessan och grodan (2009)

Filmen handlar om hårt arbetande och ambitiösa, Tiana drömmar om en dag öppna den finaste restaurangen i New Orleans. Hennes dröm tar en liten omväg när hon möter prins Naveen, som har blivit förvandlad till en groda av en ond trollkarl. Allt gick fel för Tiana när hon kysste prins Naveen för att bryta hans förtrollning, istället blev hon också förvandlad till en groda. Paret går vidare på ett äventyr för att söka hjälp av en kraftfull voodooprästinna.

### Trassel (2010)

Rapunzel är en ung tjej som bor i ett ensamt torn i skogen, med sin mamma Gothel. Rapunzel får inte lämna tornet för sin mamma Gothel som ger henne en felaktig bild av världen är ”farlig” för henne. Men Rapunzel vet inte att Gothel är självisk som håller henne som fånge, och utnyttja Rapunzels långa magiska hår som ger henne evig ungdom. Hon kidnappades från sina kungliga föräldrar när hon var bebis, och har varit med Gothel sen dess. Av en slump hittade Flynn (tjuven) prinsessan och de tar sig ut i världen, som sedan visar sig vara en bättre värld än vad Gothel beskrev den.

### Modig (2012)

Merida, häftiga men modiga dotter till skotsk kung Fergus och drottning Elinor, är en kunnig bågskytt som vill hugga ut sin egen väg i livet. Hennes motstånd mot en gammal tradition darrar höglandsherrarna och leder till kaos i riket. Merida söker hjälp från en underlig häxa, som ger henne en slagen önskan. Nu måste Merida upptäcka den sanna innebörden av mod och ångra en förbannelse innan det är för sent.

### Frost (2013)

Prinsessan Elsa och Anna har levt som isolerade, för att hennes syster Elsa inte kunde kontrollera sin is magi. När prinsessornas föräldrar dör blir Elsa drottning, och hon förlorar all sin kontroll igen och frysa hela kungariket. Elsa flyr mot bergen för att skydda sitt kungarike från sig själv. Anna försöker att hitta sin syster och övertyga henne att låta sommaren komma tillbaka.

#### 4. Metod och metoddiskussion

Som metod kommer kvalitativ innehållsanalys att passa in till denna studie, då undersökningen handlar om hur huvudkaraktärerna porträtteras i Disneyfilmer, och hur de har förändrats över tid. Detta arbete är ett kvalitativt tillvägagångssätt. Studien tittar på sex olika egenskaper i nio Disneyfilmer och i de sex egenskaperna har olika kategorier också valts. Studien undersöker då om huvudpersonerna motsvarar olika egenskaper och kategorier. Varje kategori har identifierats för varje ämne där studien kommer att överväga specifika ämnen och se om den har förändrats över tiden. Jag valde olika egenskaper och kategorier som jag letade efter i filmerna. Dessa kategorier och egenskaper innehåller olika stereotypa karaktärer och sysslor som prinsessorna utför i sina hem. Exempel på kategorierna, denna undersökning kommer jag använda teorierna stereotyper och tidigare forskning av Disney prinsessor. Jag kommer själv att tolka dessa egenskaper och kategorier som valdes för att tolka filmerna för att sedan se vilka som stämmer bäst in på huvudkaraktärerna. Jag kommer själv att tolka från min egen världsbild och vad jag anser stämmer in bäst. Detta kallas förförståelse för ämnet man forskar i (Svenning 2003: 159).

Det finns en annan metod som man kan använda sig av är en kvantitativ innehållsanalys. Denna metod används när man vill undersöka strukturerade data, det vill säga data som kan mäta kvantitativt i kategorier eller nummer, till exempel enkätundersökningar (Esaiasson 2012: 197). I ett kvalitativt tillvägagångssätt kan du istället analysera och tolka utifrån din syn på världen vilket passar in i denna studie.

Jag har använt mig av tidigare forskning Barber (2015) för att i tidigare forskning finns det redan mycket forskning om hur prinsessorna har porträtterats över tid, och det har hjälpt mig att få svar på min forskning fråga. I Barbers (2015) forskning skriver han om hur skildringen av Disney prinsessor och, de typiska stereotypa rollerna de hade samt vilka sysslor de fick göra. Han skriver även om samhällsnormerna och hur det har förändrats med samhällsutvecklingen. Tidigare forskningen användes även i diskussions delen där jag refererar till tidigare forskning.

Gauntlett (2008) hade en teori om att filmer framställs ur ett manligt perspektiv, vilket innebär att mannen är aktiv och kvinnan är passiv. Gauntletts teori användes i diskussions

delen då den ansågs vara en bra och passande teori att referera till, för att uppsatsen handlar om vilka roller har prinsessorna i Disneyfilmer och hur de har porträtterats över tid.

Rönnberg (1997) och (2001) teorier användes till att analysera de feminina stereotyper som Rönnberg beskriver på olika sätt, och de användes i analysdelen där vilka stereotyper passade in på de nio Disney prinsessorna som har valts. Wasko (2001) teori användes i diskussionsdelen där hon även beskriver vilka rolltyper passade in på de Disney prinsessorna. Hennes teori passade in på två Disney prinsessor som har valts.

Fiske (2010) hade en kort teori om hur medierna förstärker människornas kulturers värderingar och kommunicerar dem till alla kulturmedlemmar. Denna korta teori användes även i diskussionsdelen till för att se skillnaden och utvecklingen i Disneyfilmer som har ändrats sakta med samhällsutvecklingen.

## 5. Kvalitativ innehållsanalys

Kvalitativ innehållsanalys definieras av att utifrån ett mindre material går djupare i problemet för att få en djupare förståelse. (Svenning 2003: 159). Hermeneutiken är föregångare till den kvalitativa innehållsanalysen. Hermeneutiken är en slags tolkningslära som utvecklades på 1800 och 1900-talen för att analysera och tolka vilka religiösa och juridiska texter betyder (Østbye 2004: 65). skiljer mellan tre olika inriktningar: sympatisk, objektiviserande och symptomatisk läsart. Att läsa symptomala texter tittar på som att ha en implicit mening med ett dolt meddelande. Texten kan till exempel förmedla olika övertygelser och ideal som verkar naturliga eftersom de är för uppenbara för en viss grupp människor eller att texten bär sociala motsättningar. Denna slags analys vill lyfta fram motsägelserna som texter diskuterar och förmedlar dem. Denna slags analys utvecklades vidare under 1970-talet genom inspiration från tre olika teorier: psykoanalys, strukturism och marxism. Teorin om psykoanalys var också grunden för att analysera feministisk textanalys som i sin tur inspirerade filmteori och filmanalys med fokus på förhållandet mellan publik och film (Østbye 2004: 65).

Kvalitativ forskning är en forskningsstrategi där fokus ligger mer på ord än på siffror och analys av data (Bryman 2018: 454)

Skillnaden mellan kvantitativ och kvalitativ forskning är att kvantitativa forskare ofta presenteras som fokus på användningen av numeriska mätmetoder på det sociala livet, medan

kvalitativa forskare använder ord när de presenterar sina samhällsanalyser. I den kvantitativa undersökningen är forskaren som styr sina intressen och frågar det som formar granskningen. I en kvalitativ studie är det deltagarnas perspektiv vad de anser vara viktig och betydelsefull som är utgångspunkt (Bryman 2018: 487).

## 6. Teori

### 6.1 Vad är genus?

Genus är könet som är socialt och kulturellt skapad och förändras genom samhället. Redan på 1980-talet blev ordet genus förknippat med definitionen kulturella uppfattningar om olikheter mellan könen. I Sverige har begreppet genus blivit väletablerat och betonar främst förhållandet mellan könen, kvinnors och mäns handlingssätt, sysselsättningar och vad som anses vara man och kvinna. Idag finns det också en debatt om genus som handlar om hur man upprätthåller och normaliserar genus baserat på stereotyper, men också genom våld, social klass och etnicitet. Idag är det enklare att tala om kvinnor och män på ett planmässigt sätt, utan användning av biologiska skillnader, Hirdman (2008: 11).

Butler menar att naturligt kön är normativ och genus är socialt konstruerad. Könets natur ses som obestämt och genus som ombytligt. Butler kritiserar modernitet termen av kvinnor och män som är likadant. Hon menar istället att genus skapas genom regler av kön och genus, och visas i upprepade åtgärder. Genus återskapas av händelser som tas om genom tal och handlingar. Handlingar skiljer ut det normala från onormala. Till exempel när en liten pojke klär sig i rosa färg och när färgen blått är normen, då kan det ses som en sådan utmaning. Hirdman och Butler ifrågasätter ordningen på hur det ska vara mellan man och kvinna i den normativa ordningen, Butler (2008: 214).

Genus är antingen framkallat av könet eller oföränderligt som könet verkar. Subjektets enhet kan alltså bestridas redan utifrån den distinktion som låter genus vara en mångfaldig tolkning av könet. Om genus är de kulturella betydelser som den könade kroppen antar, då kan ett genus på intet sätt sägas följa av ett kön. Om vi driver distinktionen mellan kön och genus till sin logiska spets tyder den på en fundamental diskontinuitet mellan könade kroppar och kulturellt konstruerade genus, Butler (2008: 214).

Om strukturen av kroppen ses vara stort oberoende av kön, då kan man beteckna kvinnans kropp som man och man som kvinna. Kvinnlighet kan kallas både manlig och kvinnlig. Är det politikern som bestämmer könsskillnader eller vetenskapen? Om det visar sig att det är politikern som bestämmer då skulle det betyda att skillnaden mellan kön inte existerar, Butler (2008: 214).

## 6.2 Begreppen kön och genus

Enligt Simone de Beauvoir ”man föds inte till kvinna, man blir det” (Karlsson, 2001; s. 4). Kvinnlighet och manlighet eller genus är inte något medfött utan något som skapas efteråt. Vad genus exakt står för varierar från olika teorier (Karlsson, 2001). Från början sågs genus som biologiskt, given och inte helt problematiskt. För att diskutera hur den sociala miljön påverkar hur vi deltar i olika roller som pojke och flicka, menade feminismen på 1970-talet att kön är socialt och kulturellt konstruerat och presenterar teorin om könsroll i denna diskussion (Karlsson, 2001).

I mitten av 70-talet introducerades begreppsparet gender/sex av Robert Stoller som var den första historiker som använde termerna genus och kön. Gender var en uppdelning som är socialt skapad mellan könen. På den tiden genomsyrade denna uppdelning hela samhället (Hellman, 2002). Enligt Stoller är det tre faktorer som avgör den könsidentiteten: de yttre könsorganen, två barn föräldrarelationen, postulerad biologisk kraft (Karlsson, 2001).

Stoller menar att könsorganen fungerar som tecken på att barnet är en pojke eller en flicka. I förhållandet mellan barn och föräldrar har de olika förväntningar på barnet som individ på det ena eller andra könet. Postulerad biologisk kraft är att barnet vid födseln blir felaktigt behandlad av föräldrarna enligt Stoller. Föräldrarna utgår sedan att pojke / flicka klassificeras trots att barnet betett och känt sig som det motsatta könet (Karlsson, 2001).

Hallberg berättar också om könsrollteori och anser att det är en annan teori som används i förskolan och skolforskningen i förhållande till socialisation. Teorier om könsroller och socialisation berättar att barn lär sig sina könsroller från kamrater, vuxna och inverkan från media. Rollen av genusteori innebär att du ser barnet som passivt och det innebär att barnet inte deltar aktivt i byggandet av könsidentitet (Hallberg, 1992). Grunden i könsrollteori är det

biologiska barnet måste skapa sin könsroll genom imitation och rollek för att bestämma sitt eget kön (Davidsson, 2002). Nordberg anser att teorin om könsroll presenterar kön som två motsatta och enhetliga kategorier. Att förstå maskulinitet och kvinnlighet som en slags förskrivna och otvetydiga könsroller (Nordberg, 2005).

### 6.3 Stereotyper

Det finns antal olika typiska stereotyper av Disneyfilmer, alltså Disneyfilms stereotyper som används mycket ofta. Margareta Rönnberg (2001:40) beskriver det som möjligt att hitta olika stilar som ofta finns i Disneyfilmer. De använder samma mönster av olika stereotyper i filmer. Dessa mönster kan delas in i tre olika grundläggande typer: djurfabler, undersagor och husdjursbiografier.

### 6.4 Djurfabler

Djurfabler inom Disney går ut på att de gör mänskliga egenskaper hos djur. Dessa filmer är etiska och syftar på att lära barn om vad de ska göra och inte göra. Filmerna kretsar kring en pojke som kommer att växa från ett klumpigt barn till en äldre, mogen och effektivare. Pojken själv kommer att växa upp och ta itu med problemet själv, men har olika manliga assistenter. Exempel på filmer i denna kategori är Bambi (1942), Oliver and the Gang (1988), Leon King (1994) och Pinocchio (1940) (ibid: 40)

### 6.5 Undersagor

Undersagan eller kallas även fesagan är en berättelseform som ofta används för magiska lösningar och lyckligt slut för att uppmuntra ungdomar när de ska frigöra sig från sina föräldrar. Exempel på filmer är Askungen (1950), Törnrosa (1959) och Aladdin (1992). Vanligtvis är dessa filmers huvudperson en ung tonårsflicka som inte kan hitta sig rätt på grund av hennes onda modersmål. Sedan är hon tvungen att gå ut i världen där hon söker skydd från andra som kan bekräfta de positiva aspekterna om henne, och samtidigt drömma om att hitta en prins. Tonårsflickans identitet blir bekräftad av andra där andra människor ser henne som en ung kvinna istället för en liten flicka. I undersagor får huvudrollen bekräftelse om sitt själva jag av andra, man får både fördelar och nackdelar bekräftat. Vilket gör lättare



att se en person som passiv och måste räddas och ses som en hjälplös kvinna. Kvinnan reser ensam och har ingen vid hennes sida och det enda sättet att komma ut ur ensamheten är drömprinsen (ibid: 41 F).

## 6.6 Husdjursbiografier

Husdjursbiografier handlar om mod och list i ett miniatyrsamhälle där man håller sig undan från de stora människorna. De små djuren lever till stor del i sin egen värld som självständiga. Rollen i filmerna är uppdelade av samma ras men från olika skilda delar av samhället, där en eller båda utanför fienden tar ut äventyr utanför skyddshemmet. Exempel på sådana filmer är Peter Pan (1953), Lady och Lufsen (1955), Robin Hood (1973) och Bernad och Bianca (1977) (ibid: 43 F).

Rönnerberg skriver i sin bok *”Tv är bra för barn”* (1997: 124 FF) om de sju feminina stereotypa rolltyper i filmer:

### 1. Skönheten

Skönheten är viktigast än insidan. Vara en vacker prinsessa men med ett tomt inre. Hon gör sig vacker för sig själv och även för att locka till sig sin drömprins.

### 2. Bruden

Hon har mannen i tankarna, en viss man i en grupp som kan vara speciell som ger henne beskydd och säkerhet. Kvinns skönhet, attraktivitet och handlingar är riktade mot män, för att de ska tycka om hennes utseende och agerande och om inte är hon beredd att ändra på det för männens skull. Hon är vacker och omtänksam mot de små.

### 3. Modern

Hon bryr sig inte om sig själv istället bryr hon sig om alla i sin omgivning. Hon är omtänksam och hjälpsam och det viktigaste för henne är andras glädje och säkerhet. Framför allt är barnen som är viktigast för henne. Det sista hon tänker på är på sig själv.

#### 4. Den självständiga (yrkes) kvinnan

Hon klarar det mesta på egen hand på ett vuxet vis. Hon är attraktiv, ansvarsfull, intelligent och har ett eget liv. Trots detta ingår hon ändå i en gruppgemenskap.

#### 5. Horan / Häxan

Hon är självupptagen och kall som kan vara lurig och lockande för att få det hon vill ha. Exempel på sådana karaktärer är skurkinnor i barnberättelser som den elaka styvmodern i Askungen.

#### 6. Den fogliga flickan

Hon vill vara alla till slag och är alltid glad och vänlig. Hon följer alla regler och order och ses som svag men hon är omtyckt av alla.

#### 7. Hönshjärnan/huskorset

Hon är osjälvständig, virrig och är i behov av att räddas av en man som hon skäller på.

### 7. Tidigare forskning

#### 7.1 Disneys kvinnliga könsroller: Förändringen av modern kultur

##### Snövit

Disney bolaget släppte sin första kompletta animerade film år 1937 som var Snövit och de sju dvärgarna. Berättelsen var baserad på en originalhistoria som var skapad av bröderna Grimm. Berättelsen ändrades då för underhållning. Även om Disney tog bort obehagliga verkligheter skapade han en historia som pratade om romantik med glad musik och en lycklig avslutning. Genom glad musik, roliga karaktärer och lycklig avslutning börjar personligheten av Snövit i riktning mot Disney, blir en tjej i nöd som förlitar sig på en prins för att rädda henne. Den unga Snövit framställer de samhällliga synpunkterna på vad som förväntades av kvinnor och deras könsroller, det passar inte för Snövit att vara en hemmafru. Dessa hemuppgifter består av att städa, laga mat och vara en mor för de sju dvärgarna. Bilden som Snövit framställde var för att stärka förväntningarna hos kvinnor som hemmafruar. Snövit kunde

istället ha varit en berättelse om en ung tjej som gör upptäcker av vem hon är, men istället skapar en representation för andra kvinnor och unga tjejer idén om hemmafru, Barber (2015).

## Cinderella

Filmen Cinderella släpptes år 1950 och återigen är den baserad från en annan bröderna Grimms saga. Återigen skrev Disney om berättelsen och filmen. Efter samma formel som snövit och de sju dvärgarna har historien om Cinderella ett romantiskt tema med fin musik och fina lilla hjälpande djur. Cinderellas historia skulle inte främja de typiska medierna av könsrollerna, vilket framgår av andra på 1950-talet. De flesta press tryck från kulturen skapade könsroller, en kvinna ville vara hemma och laga mat och göra andra glada. Även om Cinderella bildades flera gånger och hittade sätt att se glädjen i det klassiska hemmet, som höll saker som städning och laga mat, drömde hon fortfarande om sin egen lycka. Cinderella är den typiska bilden av flickan i nöd, eftersom hon kan bara bli räddad av en prins. Cinderella fastnade i hennes tvångslaveri för resten av livet tills hon kunde fly med äktenskap. Det här stämmer överens med kvinnornas sociala åsikter under den tiden som idealiserat äktenskapet, och rollen att vara i hemma och skaffa barn och ta hand om mannen, Ibid (F).

## Törnrosa

Törnrosa var en annan Disneyfilm som släpptes under 1950-talet. Filmen släpptes år 1959-talet och Törnrosa var den tredje Disney prinsessan. Med denna film använde Disney anpassningar från Charles Perrault och Brothers Grimm, samtidigt som den anpassades ännu mer för att passa publiken vid den tiden. Filmen använder fin musik och hjälteprins för att kämpa för sann kärlek, återigen för att följa samma tidigare prinsessor. Disneys anpassning av den här berättelsen visar en prinsessa som har fallit hopplöst i en förbannelse, och det enda sättet att rädda henne är en kyss av sann kärlek. Törnrosa är inte annorlunda än de tidigare prinsessorna, eftersom de undviker sina problem och förlitar sig på en prins att komma och rädda dem. 1950-talets rationalitet av könsroller och stereotyper framgår i denna film. Tanken att kvinnor skulle hitta en arbetande man som skulle komma och ta hand om dem, istället för att ta hand om sig själva, förstärktes genom denna Disneyfilm, Ibid (F).

## Den lilla sjöjungfrun

År 1989 släpptes Disney den första filmen under denna tid som var den lilla sjöjungfrun, och den kommer från den berömda berättelsen av Hans Christian Andersen. Prinsessan Ariel var den fjärde Disney prinsessan. Efter kvinnornas rätta rörelse skulle Ariel börja trenden för en tjej att gå utanför lådan för den typiska prinsessan och skapa en ny förebild för kvinnor och unga tjejer att följa. Ariel är annorlunda än de andra tidigare prinsessor med hennes personlighet, ambition och mod. Ariel var den första Disney prinsessan att visa sin mod och att bära en bikini av snäckskal. Ariel är annorlunda än hennes systrar. I stället för att bo nära slottet och vara närvarande med andra sjöjungfrun, är Ariel ofta med sin vän fisken Flanders och tillsammans letar efter saker från den mänskliga världen. Hon tillåter ingen att ha makt över henne och vill hellre hitta sin egen väg. Bland de Disney prinsessor som kom före henne var Ariel den första som sjöng och pratade om sina önskningar och ville vara annorlunda än de andra. Ariel var nyfiken i naturen, hade en känsla för äventyr och skulle inte sluta med någonting för att få det hon ville ha. Trots att hon var den första prinsessan för att bli bråkig person och sträva efter vad hon ville ha, hennes historia slutligen faller tillbaka på hennes behov av en prins. Hennes historia var också inriktad på att hitta sann kärlek, och skulle bara vara nöjd om hon lyckades med Prince Eric. Ariels karaktär var en stor förändring för Disney och deras tidigare exempel på kvinnliga huvudpersoner i sina filmer. Hennes karaktär är starten på en ny tid för Disney och en modell för Disney prinsessorna som skulle följa henne, Ibid (F).

## Trassel

Trassel släpptes 2010, och anpassad från en annan brödernas Grimms saga om en tjej fångad i ett torn. Trots att det har liknande egenskaper förändrade Disney drastiskt historien som kom i komedi, glad musik och äventyrlig kvinna som ville utforska världen som hon aldrig sett. Rapunzel, som de många prinsessorna som kom före henne, ville ha så mycket mer än livet hon bodde i. Rapunzel hade en naturlig känsla av äventyr och tänkte på att lämna tornet flera gånger, men kunde inte göra det. När hon möter Flynn Rider står hon upp för sig själv och vad hon vill ha. Rapunzel vet att han är hennes enda chans att komma ut ur tornet, och hon är fast besluten att utforska omvärlden. Denna film går ut på de klassiska sagorna som kom före den. Rapunzel bestämmer sig att lämna tornet med hjälp av en man. Flynn Rider är inte bara en prins och en tjuv som medföljer Rapunzel som en skyddsvakt åt henne, utan han har en rolig sida som redan har sett allt i jämförelse med Rapunzel som inte har sett någonting på

grund av att hon varit inlåst i ett torn hela sitt liv. Rapunzel har ett magiskt hår och ger henne styrka, skönhet och ungdom. Filmen lägger en vikt på aspekten av skönhet och att vara ung. Trots allt, representerar Rapunzel en känsla av förändring i Disneys representation av prinsessor. När hon upptäcker vem hon verkligen är och inser vad som har hänt med henne blir hon fast besluten att inte stanna i tornet. Det finns en känsla av ljus och förändring i den här filmen eftersom i slutändan är det Rapunzel som gör räddningen genom ett hjälteoffer, Ibid (F).

Filmen Trassel har haft synsätt av de ursprungliga Disney prinsessor, Rapunzel visar sig vara en karaktär som är olydig och ambitiös med mod för att få vad hon vill ha. I jämförelse med de tidigare Disney prinsessor talar Rapunzel om sina egna åsikter och försvarar sig själv, Ibid (F).

## Modig

Med den omgivande kulturen och publiken ändras över tiden, har Disney förändrat sin representation med den typiska Disney prinsessan. Under 2012 skapade Disney för första gången en berättelse om en prinsessa som helt skulle bryta mönstret och stereotyperna för alla prinsessorerna som kom före henne. Med utgåvan av filmen Modig skulle Disney visa publiken att en prinsessa inte behöver få lycka från en man eller genom äktenskap. En prinsessa kan vara oberoende och unik, och inse att hennes värde är så mycket mer än äktenskap och barn. Modig handlar om en viking prinsessan som heter Merida, som är smart, självständig, starkvillig tjej som vägrar att vara annat än sig själv. Merida, går ut ur prinsessans stereotyp eftersom hon vägrar att vara begränsad av äktenskaps obligationerna. Trots att hennes mamma försöker lära henne för att vara prinsessa och att agera som en kvinna, fortsätter Merida att vara den hon vill vara. Hon går efter sitt eget öde och söker det, istället för att sitta och vänta på att det ska hända.

Merida karaktär är lättare för tjejer att relatera till eftersom hon är inte bara olydig, slarvig och skyller allt på sin mamma, men hon känner sig missförstådd. Hennes karaktär är stark och kan klara sig själv, bryta sig bort från den stereotypa etiketten för en tjej eftersom hon bevisar sig själv och andra att hon kan leva i vildmarken, klättra på träd och berg. Idén om skönhet och perfektion är inte viktig för Merida, för att vara sann mot vem hon är och att vara sig själv är viktigare. Genom sin personliga upptäckt lär hon sig att familjen är viktigast, och hur man ska offra för det som är viktigast i sitt liv, Ibid (F).

Vad som också sätter Merida förutom prinsessorna som kom fram före henne är att hon inte är intresserad av kärlek och äktenskap. Hon kunde bry sig mindre om män. Meridas karaktär är mer orolig och oroad över hennes självständighet och inte bara göra vad alla andra tycker är normalt. Istället för att fokusera på romantik handlar den här Disneyfilmen om en moder och dotter förhållande, och för att fastställa ett brutet band mellan dem.

För första gången med filmen Modig skapar Disney en prinsessa som blir en vändpunkt i sin historia. Merida representerar hur långt Disney har kommit, och de stereotypa etiketter som Disney en gång gjorde, men fortsätter att förändras. Deras skapelse av Merida sätter normen för prinsessorna att komma efter henne, bryta sig bort från den inhemska, beroende kvinnan, till en självständig, fri och sann hjältekaraktär, Ibid (F).

## Frost

Inte långt efter filmen Modig släppte Disney en annan prinsessfilm som skulle bryta etiketter och förväntningar om sociala normer. Frost Filmen släpptes 2013 som förstör alla könsrollförväntningar och begränsningar. Filmen handlar om två systrar, prinsessan Anna och drottningen Elsa. Till skillnad från Disney prinsessan som kom före dem, handlar deras historia om utveckling och tillväxt i deras relation som systrar. Drottning Elsa har magiska krafter som hon övertygade om att hon måste gömma, för att skydda hennes syster Anna. Med rätta, för Anna är den enda hon älskar mest, och hon skadade henne som ett barn ofrivilligt. När drottning Elsa har en olycka och uppvisar sig, går hon ut i vildmarken och orsakar en evig vinter. Anna går osjälviskt och söker efter henne. Denna berättelse handlar om vikten av familj och systerrelationer, Ibid (F).

Även om Anna är omgiven av tre manliga karaktärer, tog hon egna beslut för sig själv. Hon är inte oberoende av en man för att gå rädda sin syster. Hon lägger sig in i den vintriga vildmarken för att rädda sin syster. Anna visar det viktiga i hennes liv och det är familj, och hon gjorde allt för att skydda sin syster och offrade för henne. Senare i filmen måste Anna ha en äkta kärleks kyss för att rädda sitt liv. Hon trodde att det är prins Hans, men han älskade aldrig henne. I hennes sista döende stunder hade hon kunnat räddas av Kristoffer, men hon bestämmer sig för att rädda sin syster istället. Hennes sista ögonblick var med henne för att rädda Elsas liv från prins Hans. Verket av äkta kärlek är en syster, inte kärleken till en man, Ibid (F).

## 8. Analys

I denna del kommer resultat att redovisas och jag kommer att analysera om egenskaperna och kategorierna utifrån teorierna, och vilken kategori passar in för varje karaktär för de nio Disney prinsessor som har valts.

### 8.1 Snövit och de sju dvärgarna

Denna film är från 1937. Skönheten, bruden, modern och den fogliga flickan. Snövit passar in i kategorin skönheten eftersom fokus ligger på hennes utseende då hon anses vara den vackraste i kungariket. Hennes skönhet förklaras av den magiska spegeln som hennes styvmor har. Då hennes styvmor frågar den magiska spegeln vem är vackrast i kungariket och svaret hon får är Snövit. Prinsen faller för hennes utseende och blir kär i henne vid första ögonkastet. När snövit låg sovande i de sju dvärgarnas sängar och när de kom hem från arbetet, blev hon omtyckt av dem för hennes utseende som även räddade hennes liv för att inte bli dödad av dem. Bruden är den andra kategorin som passar in i Snövit där hon alltid drömmer alltid om att hitta sin drömprins. Snövit är även snäll mot alla djur hon möter och hon talar med dem som om de vore människor. Snövit är modern då när hon tar hand om de sju dvärgarna, där hon lagar mat och städar åt dem. Hon ser till deras behov när hon säger åt dem att tvätta händerna innan dem ska äta. Snövit passar in i den fogliga flickan då hon är snäll mot alla och glad mot alla djur samt människor. Tillexempel när hon försöker rädda en fågelunge i skogen då hon var nära på att bli dödad av jägaren. Hon är även vänlig mot sin styvmor när hon är förklädd till en gammal kvinna då hon kommer till Snövit men blir attackerad av djuren, då hjälpte Snövit henne in i huset. Snövit ses även rädd och svag då hon blir rädd från träd i skogen. Hon är omtyckt av alla i sin omgivning förutom sin styvmor. Snövit kan inte ta hand om sig själv då hon är svag och är i behov av en man som ska rädda henne.

Sysslor som Snövit utförde var städa, laga mat, sjunga och dansa. Början av filmen i första scenen ser man att Snövit städar och sjunger på slottet. Sedan ser man henne även städa och sjunga hemma hos dvärgarna. Hon sjunger fler gånger i filmen.

I filmen kan man se att Snövit är i behov av en prins. Redan i första scenen sjunger hon sången "jag önskar" som handlar om att hon drömmer om att hitta sin drömprins. Snövit blir sedan förälskad i prinsen vid första ögonkastet då när han kommer fram till henne i och stämmer in i hennes sång. Sedan dess träffar hon inte sin prins förrän i slutet där hans kyss väcker henne ur sin sömn. Ett annat tema i filmen är att Snövit söker efter sin drömprins, för att bli lycklig och uppfylla sin dröm måste hon hitta sin drömprins. Budskapen handlar då om

att kvinnan ska hitta sin man för att bli lycklig, det handlar inte då om självförverkligande utan istället om att kvinnans största dröm är att hitta en man för att bilda en familj med. Detta kan kopplas till Rönnerbergs teori kring stereotyper. Filmen Snövit och de sju dvärgarna är ett typiskt exempel på en undersaga (Rönnerberg 2001: 41), för att filmen handlar om tonårsflicka som behöver få bekräftelse om sitt själva jag av andra. Hon måste fly från sin styvmor och detta klarar hon inte själv vilket gör att hon anses som svag och måste räddas av andra, och särskilt av drömprinsen som befriar henne ur ensamheten.

## 8.2 Askungen

Denna film är från 1950-talet. Kategorierna som Askungen passar in på är modern, skönheten och den fogliga flickan. Skönheten ligger fokus på Askungens utseende då hennes styvmor och styvsystrar är mycket avundsjuka på hennes vackra utsida, och därför tvingar dem henne att vara en slav för dem genom att städa, tvätta och laga deras mat. Prinsen faller för hennes utseende direkt när han får syn på henne på balen, då prinsen inte blir nöjd med någon av andra flickor än Askungen som han sedan väljer. Hon passar in i kategorien modern då hon är mycket omtänksam och hjälpsam mot alla djuren i hennes närhet. Hon syr kläder åt mössen och fåglarna och ser till att de är lyckliga. Hon är även snäll mot hennes stymors katt Lucifer då hon ger han mat, trots att han inte uppskattar allt hon gör mot honom. Hon är mycket vänlig och omtänksam mot sin styvmor och styvsystrar, trots att de är otrevliga mot henne.

Hon passar även in på kategorien den fogliga flickan då hon följer alla regler som hennes styvmor bestämmer, trots att Askungen inte vill. Styvsystrarna och styvmor ser Askungen som svag och de tycker att de kan ha makt över henne och tvinga henne utföra hemmets alla sysslor. De andra i hennes närhet tycker om henne speciellt prinsen faller för henne när han ser henne för förstagången och efter att de umgåtts under en kväll tillsammans.

Askungens sysslor är att städa, laga mat, sjunga och dansa. Redan i början av filmen sjunger Askungen som samtidigt sätter hon dagens arbete genom att städa, tvätta och servera frukost till alla i hemmet. Hon dansade med prinsen på balen.

Askungen träffar sin drömprins under balen och från början vet hon inte att han är en prins. Både hon och prinsen faller för varandra under den kvällen på balen. Men i slutet är det prinsen som hon blir räddad av och blir äntligen fri från sin styvmor och styvsystrar, som hon sedan gifter sig med prinsen. Askungen är ett typiskt exempel på undersagor då det handlar om en flicka i tonåren som går emot sin styvmor och genom andras bekräftelse. Hon finner



sig själv med prinsen där hon får ett lyckligt slut. Askungen ses som svag och behöver hjälp och de fick hon av djuren, den goda fen samt drömprinsen.

### 8.3 Törnrosa

Denna film är från 1959-talet. Kategorierna som passar in på Törnrosa är bruden, skönheten, hönshjärnan och den fogliga flickan. Törnrosa passar in i kategorien skönhet då fokus ligger på hennes vackra utseende. Bruden passar in på Törnrosa eftersom hon är vänlig mot alla djuren, och när hon får träffa drömprinsen tänker hon inte på något annat än på honom, trots att de träffades en kort stund. Hon är den fogliga flickan för att hon är snäll mot alla hon får syn på och är omtyckt av de andra, trots det ses hon som svag. Hon är även hönshjärnan för att hon inte är självständig och är i behov av en man som sedan räddar henne med en kyss. Törnrosas sysslor är att sjunga och dansa. Hon sjunger och dansar med djuren och även med drömprinsen. Törnrosa söker också efter sin drömprins, innan hon träffade prinsen sjunger hon för djuren om att hon drömmer att få träffa sin drömprins. Törnrosa var olycklig innan hon träffade sin drömprins, sedan när hon träffade drömprinsen blev hon lycklig och tänkte inte på någon annan än på honom. Törnrosa ses som svag och sökte skydd från den onda fen och för att hon ska klara sig behöver hon hjälp på vägen av de tre goda feer och sin drömprins. Denna film passar in på en undersaga.

### 8.4 Den lilla sjöjungfrun

Filmen är från 1989. Kategorierna som passar in för denna karaktär är den modiga, skönheten och bruden. Ariel bär på skönheten och prinsen blir förälskad i henne när hon räddat honom från sitt drunknade skepp. Bruden passar in på Ariel då hon ofta tänker på sin drömprins och faller för honom direkt när hon ser honom. Hon förvandlar sig till en människa för att få vara med sin drömprins. Hon är även vän med havsdjuren och mycket omtänksam mot de små. Ariel är den modiga flickan som går mot sin fars vilja när hon väljer att förvandla sig till en människa för att vara med sin drömprins, och vågar att utforska människornas saker genom att komma upp till ytan och titta på människorna.

Ariels sysslor är att sjunga, dansa och utforska. Hon sjunger flera gånger och dansar i filmen tillsammans med djuren och prinsen. Hon utforskar mycket när hon går upp på ytan eftersom hon vill leva med människor uppe på land. Det gör hon då i slutet när hon gifter sig med prinsen.

Ariels drömprins dyker upp när hon räddar honom från att drunkna och blir direkt förälskad i honom. Men innan det drömde hon inte om att få en drömprins. Ariel kan inte sluta tänka på

prinsen och gjorde vad som helts för att hitta en lösning för att få vara med sin drömprins. Även i denna film är filmens budskap på att kvinnan blir lycklig när hon hittar sin man och blir tillsammans med, och det spelar ingen roll vad hon upplever eller går igenom så kommer lyckan med en man. Den lilla sjöjungfrun är också ett exempel på en undersaga från Rönnerbergs teori (2001:41). Ariel är en tonårsflicka som vill hitta sin egen väg i livet och blir bekräftad av andra, mest av drömprinsen. Hon klarar inte sig helt utan behöver hjälp av andra.

### 8.5 Skönheten och odjuret

Filmen är från 1991. Kategorin som passar in på denna karaktär är den modiga, modern och skönheten. Prinsessan Belle passar in på kategorin skönheten då fokus ligger på hennes utseende, då Gaston är kär i henne och vill gifta sig med henne, samtidigt säger han att hon är den vackraste flickan i byn. Även odjuret tycker att hon är vacker och att han är ett fult odjur. Belle passar även in på modern då hon bryr sig mycket om sin far att hon offerar sitt eget liv för hennes far, där hon blir fånge hos odjuret så att hennes far ska gå fri. Belle är även mycket vänlig och vårdande mot odjuret, när odjuret räddar henne från vargarna ute i skogen där han skadar sig. Belle rengör hans sår och plåstrar om honom. Hon är också den modiga flickan då hon ger sig ut ensam för att leta efter sin far. Hon är modig för att offra sig själv som fånge för att rädda sin far. Hon är modig för att hon är lite annorlunda än de andra flickorna i byn som drömmer om att gifta sig med en man. Belle hade andra tankar om att hitta sin egen väg i livet, istället är hon intresserad av att se omvärlden.

Belles sysslor är att sjunga och dansa. Hon sjunger början av filmen tillsammans med alla i byn. Hon dansar senare i filmen tillsammans med odjuret under sången "Beauty and the beast". Belle söker inte efter sin drömprins istället dyker drömprinsen upp då hon blir kär i honom. De förälskar sig i varandra när de lär känna varandra, när de är ute och leker i snön och sedan sjunger Belle om att hon börjat se odjuret fina sida. Hon inser mest att hon älskar odjuret när han håller på att dö i slutet av filmen. Belle är en ung flicka som känner att hon inte passar in i de samhället som hon bor i, och hon vill vara med människor som förstår henne, genom odjuret finner Belle sin identitet. Denna film passar in på en undersaga.

### 8.6 Prinsessan och grodan

Denna film är från 2009. Denna karaktär passar in i kategorien den modiga och den vackra. Tiana har skönheten men prinsen blir kär i hennes personlighet då de får lära känna varandra

under deras äventyrsresa. Tiana är den modiga då hon klarar sig på egen hand, där hon jobbade för att tjäna ihop pengar för att uppfylla hennes dröm att öppna sin egen restaurang. Hon var tydlig med sitt mål och gick sin egen väg för att uppfylla sin dröm.

Tianas sysslor är laga mat, dansa, sjunga och servera. Hon arbetar i en restaurang där hon lagar mat, städar och serverar maten till kunder. Hon måste göra dessa sysslor för att tjäna ihop tillräckligt med pengar för att kunna öppna sin restaurang. Hon sjunger mycket och dansar i filmen tillsammans med sin mamma och med prinsen när de är grodor. Tiana drömde aldrig om att hitta sin drömprins, hon tänkte aldrig på det heller. Drömprinsen dyker upp av en slump då han vill att hon ska kyssa honom för att kunna bli människa igen. I deras resa blir de sakta kär i varandra och sedan gifter de sig, och prinsen hjälper henne att öppna hennes drömrestaurang. I denna film är det lite skillnad då prinsessan har andra drömmar och planer men prinsen dyker upp under resans gång. Prinsessan och grodan passar inte in på Rönnerbergs teori om stereotyper, då filmen handlar om en ung vuxen kvinna istället för en tonårsflicka, och sagan går inte ut på att Prinsessan vill hitta sin identitet då hon vet vad hon vill med sitt liv. hennes dröm var att starta upp en restaurang. Hon är självsäker och har fasta mål och klarar sig själv för det mesta.

## 8.7 Trassel

Denna film är från 2010. Vackra och den modiga är kategorierna som passar in på denna karaktär. Rapunzel har ett vackert utseende med ett långt magiskt hår. När skurken Flynn får syn på henne då gillade han hennes utseende och hennes långa hår. Men han föll för hennes personlighet mer än hennes utsida. Andra gillade också hennes personlighet mer eftersom hon var modig och stark och hade en tydlig dröm som hon ville uppfylla. Tack vare hennes goda kunskap klarade hon och hennes drömprins de svårigheterna. Hon var modig att våga gå ut och lämna tornet på sin egen väg för att finna vart de lysande lyktorna kommer ifrån, trots att hennes styvmor har sagt till henne att inte lämna tornet.

Rapunzels sysslor är städa, laga mat, sjunga och dansa. Rapunzel gör allt i samtidigt där hon sjunger, dansar och lagar mat, detta kan man se under första scenen när man får se Rapunzel som vuxen. Hon sjunger flera gånger i filmen tillsammans med sin drömprins.

Rapunzel får träffa sin drömprins som dyker upp av en slump när han flyr från vakterna från slottet och klättrar på tornet för att gömma sig. De blir inte kär i varandra vid första ögonkastet istället blir de senare under tiden han hjälper henne komma till staden, då blir de kär i varandra. Denna film har lite likheter från filmen prinsessan och grodan då drömprinsen dyker upp under resans gång och sedan blir de förälskad i varandra. Trassel passar till en viss

del som en undersaga då det finns onda som hindrar Rapunzel att hitta sin rätta identitet. Däremot hittar Rapunzel sin egen identitet och klarar sig själv trots att hon får hjälp från drömprinsen.

## 8.8 Modig

Denna film är från 2012. Kategorierna som passar in på denna karaktär är den modiga och självständiga. Merida passar in som den modiga flickan då hon går emot sin mammas vilja då hon vägrar att gifta sig. Hon är mycket modig då när hon försöker rädda sin mamma att bryta förtrollningen så att hon blir människa igen. Hon är självständig då hon klarar sig själv och inte är i behov av någon. Hon är intelligent och vet vad hon vill i sitt liv, hon vet att hon inte vill gifta sig istället vill hon vara sig själv. Merida har inga sysslor att göra. Hon är en prinsessa som varken sjunger, dansar, städar eller lagar mat. Det finns ingen drömprins i filmen. Merida sökte aldrig efter sin drömprins och var inte heller i behov av en prins. Hon vägrade att gifta sig när hennes mamma försökte få henne att gifta sig. Budskapet i denna film är att man ska bryta gamla traditioner och gå i sin egen väg. Merida vägrade gå med de gamla traditioner, istället ville hon gå sin egen väg. Hon gjorde det hon ville och lyssnade inte på vad alla sa åt henne att göra. Budskapet i filmen lyfter även att familjen är viktig, för även när inte Merida kommer överens med sin mamma så slutade det med att de måste skydda och bry sig om varandra. Grundtypen av Rönnebergs teori passar in på denna film, för att det börjar med att Meridas mamma ville gifta bort sin dotter. Merida ville vara en bra prinsessa utan att följa gamla traditioner och samtidigt kunna vara sig själv och skjuta pilbåge.

## 8.9 Frost

### 8.9.1 Anna

Denna film är från 2013. Kategorierna som passar in på denna karaktär är den smarta, vackra, modern och den modiga. Anna har inte bara ett vackert utseende men även ett vackert hjärta. Hon är modern då hon inte tänker på sig själv och tänker på andras lycka framför sin egen. Tillexempel i slutet av filmen när Hans försökte döda hennes syster Elsa, Anna tvekade aldrig och offrade sig själv för att rädda sin syster. Anna är även modig då hon klarar sig själv för det mesta men får lite hjälp av andra. Hon är modig där hon gav sig ut för att hämta hem sin syster.

Annas sysslor var sjunga och dansa. Hon sjöng och dansade i filmen. Anna sökte efter en drömprins som hon sjunger om att hon ville träffa någon. Sedan får hon träffa prins Hans på kröningsdagen men sedan inser hon att hon blir lurad av prins Hans, och hennes drömprins blir Kristoffer som hon träffade på vägen när hon skulle hämta hem sin syster. Hon valde Kristoffer eftersom hon insåg att han hjälpte henne och riskerade sitt liv för att hjälpa henne.

### 8.9.2 Elsa

Kategorierna som passar in på denna karaktär är den smarta, modern och den modiga. Elsa är smart då hon inte tänker på hennes utseende utan tänker mest på sina krafter. Hon passar in på modern då hon inte tänker på sig själv överhuvudtaget och tänker på andra människornas lycka och säkerhet före hennes. Då när Elsa inte kan kontrollera hennes krafter och inser att hon kommer vara en fara för kungariket, då rymmer hon sin väg för att inte skada någon med sina obundna krafter. Hon passar även in på den modiga då hon klarar sig själv för det mesta. Hon bryter mot alla regler.

Elsas sysslor är sjunga. Enda hon gör att sjunga i filmen. Det finns ingen drömprins för Elsa. Hon söker aldrig efter någon drömprins, utan hennes bekymmer var att försöka ha kontroll över sina krafter och inte skada någon och speciellt sin syster Anna. Denna film har ett budskap som tyder på att familjen är viktigast och det kan man se kärleken mellan systrarna Elsa och Anna. Elsa passar inte in på Rönnebergs teori om stereotyper. Elsa är självständig och klarar sig själv. Hon försöker finna sig själv men det gör hon utan att få bekräftelse av andra. Hennes lycka är att hon behöver få kärlek från sin syster Anna som gör att de båda blir lyckliga i slutet.

## 8.10 Sammanfattning av resultatet och analys

Vi kan se skillnader mellan de olika kategorier som prinsessorna har och vilket år de kommer från. Filmerna som har mest likheter är Snövit och de sju dvärgarna, Askungen, Törnrosa och Ariel. Prinsessorna har samma rollkategorier som är skönheten, bruden, modern och den fogliga flickan. Skönheten var den typiska kategorien för Disneyprinsessor där fokus låg mycket på utseende. Kategorierna som aldrig återkommer igen i senare filmer är bruden, hönshjärnan, skönheten och den fogliga flickan. Snövit passade in på Skönheten, bruden, modern och den fogliga flickan. Askungen passade in på modern, skönheten och den fogliga flickan. Törnrosa passade in på bruden, skönheten, hönshjärnan och den fogliga flickan. Ariel passade in på den modiga, skönheten och bruden.

Nyare prinsessors rollkategorier förändras lite där den modiga passar in i prinsessorna från Ariel och framåt. Horan/häxan passade ingen in på. Fokus på skönheten försvann lite där man lade mest fokus på den modiga och självständiga, exempel på är Merida från filmen Modig och Anna och Elsa från filmen Frost. Modern var utspridd och stämde in på några av äldre och nyare prinsessor.

Belle från Skönheten och odjuret passade in på den modiga, modern och skönheten.

Tiana passade in på den modiga och den vackra. Rapunzel från Trassel passade in på

Skönheten och den modiga. Merida från Modig passade in på den modiga och självständiga.

Anna från Frozen passade in på den smarta, vackra, modern och den modiga. Elsa från Frozen passade in på den smarta, modern och den modiga.

Alla prinsessor har nästan samma sysslor och det är att sjunga. Alla prinsessor sjunger någon gång under filmen. Förutom Merida, hon sjöng aldrig under filmen Modig. De äldre prinsessornas sysslor var väldigt utspridd då Snövit, Askungen, Tiana och Rapunzel städade och lagade mat. De andra prinsessorna var det stor spridning mellan åren.

De flesta prinsessor söker inte efter en drömprins utan han dyker upp under filmen.

Prinsessorna som sökte efter drömprins var Törnrosa, Snövit och Anna. Det kom ingen drömprins för Elsa och Merida.

## 9. Diskussion

I denna studie framgick det några rolltyper som passade in på de nio prinsessorna som har valts i urvalet. Skönheten, bruden, modern och den fogliga flickan passade in på de tre första Disney prinsessor det vill säga Snövit, Askungen och Törnrosa. Enligt Barbers (2015) studie visade att skildringen av Disney prinsessor är den stereotypa flickan som hamnar i svårigheter eller i fara. Snövit blir en tjej i nöd som förlitar sig på en prins för att rädda henne, och av att städa, laga mat och vara en mor för de sju dvärgarna. Cinderella är den typiska bilden av flickan i nöd, eftersom hon kan bara bli räddad av en prins. Cinderella fastnade i hennes tvångslaveri för resten av livet tills hon kunde fly med äktenskap. Törnrosa förlitade sig på en prins på att komma och rädda henne, Barber (2015).

Enligt Barber (2015) studiesyftet med dessa tre filmer Snövit och de sju dvärgarna, Askungen och Törnrosa att de är beroende av en man och inte kan klarar sig själva och vara självständiga, förstärktes på dessa filmer på den tiden. Kvinnorna skulle vara hemmafruar och städa, laga mat och ta hand om sina män och barn. Om prinsessorna ville bli fri då ska det vara via äktenskap resten av sitt liv, som tillexempel i Askungen. Jag tror att på den tiden när dessa tre filmer gjordes då gjordes det efter kulturen och samhällets normer. På den tiden var det vanligt att kvinnan skulle vara hemma och laga mat medan mannen är ute och jobbar. Jag kan tolka det att prinsessorna porträtteras på ett stereotypt feminint sätt då de passar in på de rolltyperna som jag har använt. De första prinsessorna behöver hjälp och jag kan tolka det som hjälplösa. 1975 skrev Laura Mulvey sin artikel "Visual pleasure and narrative cinema" (refererad i Gauntlett 2008: 41) beskriver begreppet maskulin uppfattning där filmer framställs ur ett manligt perspektiv, vilket innebär att uppdelningen av kön i filmer blir aktiva mannen och den passiva kvinnan. Detta stämmer överens med resultatet där prinsen räddar prinsessan och blir alltså den aktiva och den passiva.

I de tre första filmerna är prinsessorna i behov av en man och olika medhjälpare, de blir räddade men de räddar aldrig någon. I filmen den lilla sjöjungfrun är det Ariel som räddar prinsen då är hon som blir den aktiva. Men de tre första prinsessorna är mer passiva än de andra.

I de fyra första prinsessorna ser vi att prinsessorna blir kära vid första ögonkastet. Detta kan vi se eftersom min studie har uppmärksammat detta. Prinsen i de fyra första filmerna blir förälskad när han får syn på prinsessan. Detta tolkar jag som att prinsen faller för kvinnans skönhet och inte för hennes personligheten. Enligt Rönnerberg (1997: 124) skönheten är

viktigast än insidan, vara en vacker prinsessa men med ett tomt inre, hon gör sig vacker för sig själv och även för att locka till sig sin drömprins. Denna kategorin passade in på de fyra prinsessorna för att deras utseende låg som ett fokus för att locka till sig en drömprins, vilket det gjordes att prinsen blev förälskad vid första ögonkastet. Samma sak med prinsessan faller för en prins som hon inte känner.

Wasko (2001: 132) beskriver Snövit som naiv, blyg, moderlig och oskyldig. Detta passar även in på de fyra första prinsessorna. Ett naivt beteende ser man av prinsessorna som faller för en drömprins vid första ögonkastet och blir den rätta för dem utan att tänka på något annat än på utseendet. Detta kan jag tolka som typiskt feminint naiv. De tre första prinsessorna är lydiga och gör sina sysslor med glatt humör utan att klaga, detta tolkar jag som att de är lydiga mot de fullmäktige och inte vågar säga ifrån, och kan även tolkas som ett stereotypt feminint sätt att vara.

Enligt (Wasko 2001: 132) beskriver hon Ariel som mycket lik de äldre prinsessorna när de vill ha en drömprins och ständigt omges av manliga karaktärer, men skillnaden är att Ariel är mer olydig och klok. Enligt Barber (2015) har i sin studie sett att Ariel är annorlunda än de tidigare prinsessor med hennes personlighet, mod och ambition. Hon tillåter ingen bestämma över henne och vill hitta sin egen väg. Bland de Disney prinsessor som kom före henne var Ariel den första som sjöng och pratade om sina önskningar och ville vara annorlunda än de andra. Ariel var nyfiken i naturen, hade en känsla för äventyr och skulle inte sluta med någonting för att få det hon ville ha. Trots att hon var den första prinsessan för att bli bråkig person och sträva efter vad hon ville ha, hennes historia slutligen faller tillbaka på hennes behov av en prins. Redan från Ariel kan man se lite förändring av att prinsessan blir mer modig och går efter sin egen vilja för att uppfylla sina drömmar, de bli även mer intelligenta och olidliga.

Belle i Skönheten och odjuret visade sig självständig, modig och omhändertagande. I min studie ser vi att Belle är vårdande då hon tar hand om odjuret när han skadat sig. Belle passade in i rolltypen modig, modern och självständig. Hon bryr sig om andra och detta kan jag tolka som ett typiskt stereotypiskt feminint. Hon är modig för att hon offrade sig själv som fånge för att rädda sin far och stannade kvar med odjuret på slottet. Detta kan jag tolka som hjältemodig kvinna som skulle ses mer som ett typiskt stereotypiskt maskulint att utföra denna handling.

I min undersökning har jag kommit fram till att alla prinsessor som är gjorda på 2000-talet passar in på rolltypen den smarta och modiga. Prinsessan Tiana passade in på den modiga då



hon klarar sig på egen hand, där hon jobbade för att tjäna ihop pengar för att uppfylla sin dröm att öppna sin egen restaurang. Tianas sysslor var att städa och reservera mat åt kunderna och det gjorde hon för sin egen vilja för att tjäna ihop egna pengar och uppfylla sina drömmar. Rapunzel passade in på den modiga och den vackra. Hon var modig då hon vågade gå ut och lämna tornet för att uppfylla sin dröm, trots att hon har blivit tillsagt av sin styvmor att inte lämna tornet. Fokus låg inte på Rapunzels utseende utan på hennes personlighet och skurken Flynn faller för hennes personlighet mer än hennes utsida. Merida passade in på den modiga och självständiga. Hon är modig då hon går emot sin mors vilja för att hon inte vill gifta sig, hon är självständig då hon klarar sig själv och inte är i behov av någon. Hon letade aldrig efter en man. Anna passade in på den smarta, modern och den modiga. Hon tänker inte på sig utan tänker på andras lycka före hennes. Hon var mycket modig när hon offrade sig själv för sin syster Elsa för att rädda henne. Hon är även modig där hon gav sig ut för att hämta sin syster hem. Elsa passade in på den smarta, modern och den modiga. Elsa är smart då hon inte tänker på hennes utseende utan tänker mest på hennes krafter. Hon passar in på modern då hon inte tänker på sig själv överhuvudtaget och tänker på andra människornas lycka och säkerhet före hennes. Först låg det mycket fokus på utseende som spelade en stor roll men på dessa filmer är utseende inte längre viktigast, utan det ligger mer vikt på personligheten och tankeförmågan hos kvinnor i dessa filmer. Kvinnan porträtteras inte passiv med ett vackert utseende utan nuförtiden porträtteras hon en kvinna med förmåga och personlighet.

Fiske (2010: 199) skriver om hur medierna förstärker våra kulturers värderingar och idealer och kommunicerar dem till alla kulturmedlemmar. Med det föränderliga samhället sedan tillkomsten av Disneys första filmer, kan man också se hur samhällsfilmer speglar kvinnornas personligheter. I undersökningen ser vi att de senaste Disneyprinsessorna som är modiga och självständiga än tidigare, vi ser att Disneyprinsessor har utvecklats parallellt med utvecklingen av samhället som har fått en mer jämställd bild på könen än tidigare. Värdena och normerna i vårt samhälle handlar nu om hur kvinnor ska återspeglas i personligheter eftersom de inte längre är passiva och hjälplösa.

## 10. Sammanfattning och slutsats

Snövit. Askungen och Törnrosa passade in på rolltyperna som är bruden, skönheten, modern och den fogliga flickan. Detta var ett typiska feminina rolltyper för dessa tre prinsessor.

Barbers (2015) studie visade att porträttering av Disney prinsessor är den stereotypa flickan som hamnar i nöd och är därför i behov av en man för att rädda henne. Exempel på dessa prinsessor är Ariel, Askungen, Törnrosa och Snövit och det går på att en tonårsflicka ska finna sig själv genom att få bekräftelse av en man. Det finns senare prinsessor som inte passar in på stereotypen för att det handlar om en ung flicka som vill finna sig själv. Redan i filmen Den lilla sjöjungfrun ser man att en prinsessa börjar på att få andra drömmar och uppfylla dem, och det handlar inte då om att få hitta en drömprins. I de tre första filmerna ses prinsessorna som svaga och kan därför inte ta hand om sig själva och behöver hjälp av andra eller en prins. De räddar inte någon heller och den första prinsessan som utför en räddning är Ariel i filmen den Lilla sjöjungfrun och i senare prinsessor är med och räddar andra.

Slutsatsen blir då att på de tre första filmerna så var det en norm att mannen räddar andra och typiskt att kvinnan blir räddad av mannen.

slutsatsen blir också att de sex första filmerna går ut på att prinsessorna ska finna sig själv genom att få en bekräftelse av en prins, men i senare filmerna finner de sig själva utan en i behov av en man. Alla filmer har budskapet om att gå sin egen väg och bryta loss förutom Törnrosa och Snövit. Men det återkommer i filmerna att i slutet blir inte prinsessorna lyckliga helt tills de får sin drömprins, även om de har andra drömmar och mål att följa. Men vi kan se en stor förändring i de två senaste filmerna Modig och Frost då det inte förekommer någon drömprins för Merida och Elsa. Jag kan därför dra slutsatsen senaste filmerna återspeglar samhället mer som det verka nu när kvinnor har andra drömmar än att hitta en man att leva med. Ett exempelvis är prinsessan och grodan där Tiana har en dröm att öppna en egen restaurang. Synen på kvinnan förr på de första filmerna var det vanligt att hon skulle vara hemma och ta hand om barnen. I de senare filmerna kan man dra slutsatsen att kärleken till familjen är viktigare än att finna en man.

## 11. Förslag på fortsatt forskning

Det var intressant att undersöka om hur Disney prinsessor har porträtterats över tid och se hur det har förändrats i takt med samhällsutvecklingen. Jag tycker att det skulle vara intressant att undersöka manliga Disney karaktärer som prinsar hur de har porträtterats över tid i Disneyfilmer. Man skulle även kunna undersöka andra prinsessor eller prinsar från andra filmbolag än Disney och kolla om det finns likheter mellan Disneys prinsessor eller prinsar och hur de har porträtterats. Man skulle kunna undersöka alla animerade kvinnor eller män och jämföra hur de både har porträtterats och vad ligger fokus mest på när man vill presentera kvinnor och män i animerade filmer.

## Referenser

### Uppsatser

Barber, M. (2015) *Disney's Female Gender Roles: The Change of Modern Culture*. Honor thesis. Indiana State University  
[http://scholars.indstate.edu/bitstream/handle/10484/12132/Barber\\_McKenzie\\_2015\\_HT.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://scholars.indstate.edu/bitstream/handle/10484/12132/Barber_McKenzie_2015_HT.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

### Tryckta källor

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (Upplaga 3). Stockholm: Liber.

Davidsson, B. (2002). Föreställningar om kön som idé, innehåll och arbetsformer i förskolans och skolans läroplaner 1980–1998. Göteborg: Pedagogiska institutionen.

Esaiasson, P.Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4:1. uppl. Stockholm: Norstedts juridik.

Fiske, J. (2010). *Kommunikationsteorier: en introduktion*. 8. uppl. Finland: Bookwell.

Gauntlett, D. (2008). *Media, gender and identity: an introduction*. New ed. London: Routledge.

Hallberg, M. (1992). *Kunskap och kön: en studie av feministisk vetenskapsteori*. Stockholm: Carlssons bokförlag.

Hellman, A. (2002) Att bli pojke i förskolan. Göteborgs universitet, vt-05.

Hirdman, Y. (2008). *Genus – om det stabilas föränderliga former*. Malmö: Liber AB

Karlsson, Å. (2001). *Kön, kropp, konstruktion*. Stockholm: Symposium.

Nordberg, M. (2005). *Manlighet i fokus - En bok om manliga pedagoger, pojkar, och maskulinitetsskapande i förskola och skola*. Liber AB.

Rönnerberg, M. & Wennberg-Lavebratt, M. (1997). *TV är bra för barn*. Stockholm: Ekerlid.

Rönnerberg, M. (2001). *Varför är Disney så populär? de tecknade långfilmerna ur ett barnperspektiv*. 2., utvidgade uppl. Uppsala: Filmförl.

Svenning, C. (2003). *Metodboken: samhällsvetenskaplig metod och metodutveckling: klassiska och nya metoder i informationssamhället*. 5., omarb. uppl. Eslöv: Lorentz.

Thornham, S. (1999). *Feminist film theory: a reader*. Edinburgh: Edinburgh Univ. Press.

Wasko, J. (2001). *Understanding Disney: the manufacture of fantasy*. Cambridge: Polity.

Østbye, H., Knapkog, K., Helland, K. & Larsen, L. O. (2004) *Metodbok för medievetenskap*. 1:2. uppl. Malmö: Liber.

## Filmer

*Snow white and the seven dwarfs (1937)* David Hand. Walt Disney Productions.

*Cinderella (1950)* Clyde Geronimi. Walt Disney Productions.

*Sleeping Beauty (1959)* Clyde Geronimi. Walt Disney Productions.

*The little Mermaid (1989)* Ron Clements. Walt Disney Pictures.

*Beauty and the beast (1991)* Gary Trousdale. Walt Disney Pictures.

*The princess and the frog (2009)* Ron Clements. Walt Disney Animation studios.

*Tangled (2010)* Nathan Greno. Walt Disney Animation studios.

*Brave (2012)* Mark Andrews. Walt Disney Animation studios & Pixar Animation Studios.

*Frozen (2013)* Chris Buck. Walt Disney Animation studios.